

САКЪО КОМАЦУ НОВИЯТ ПРОДУКТ НА ФИРМАТА „СЕКАЙ“

Превод от японски: [Неизвестен], 1978

chitanka.info

Тръбният глас от високоговорителя в чакалнята съобщи:
— Следващият, моля. Номер двадесет и четири, влезте моля.
Морита стана.

Без да отваря уста, много тихо, почти шепнешком, каза:
— Започва се, шефе.

В устата, в мъдреца на Морита беше монтиран миниатюрен микрофон. В косата, зад дясното му ухо, беше скрит също толкова малък приемник. В приемника прозвуча гласът на шефа, началникът на секретариата на компанията за електрически уреди.

— Дръж се, Морита — каза шефът.

Началникът на секретариата в момента се намираше в сградата срещу завода. Там на третия етаж бе наел временно жилище.

Морита се напрегна като пред скок във вода и прекрачи прага на стаята, на вратата на която имаше табелка с надпис: „Зала за проверка“. Озова се в просторно помещение, светец от белота. Тук ослепително блестяха металните части на някакви сложни устройства. До масата седеше екзаминаторът, до него стоеше помощникът и сестрата — всички в бели престилки.

— Хаяши Тошиюка — каза екзаминаторът, поглеждайки анкетния лист, — двадесет и седем години, неженен, близки роднини няма... Вярно ли е?...

— Да, вярно е — кимна с глава Морита.

Всяка негова дума се предаваше на шефа посредством миниатюрния микрофон. Този чувствителен прибор улавяше не само всяка дума, казана на глас, но и най-малкото трептене на гласните струни, което беше невъзможно да се открие по нормален път. По този начин Морита можеше спокойно да се разбира с шефа си.

Морита отговори на няколко прости въпроса. След това на главата му поставиха специална препаска, която беше свързана през много проводници с някакъв апарат. Морита се досети, че това е проверка на интелектуалните възможности. Постара се показателят да не бъде много висок. В подобен род проверки най-добрата степен е посредствеността.

— Добре — каза екзаминаторът, — да пристъпим сега към следващата проверка.

— Това като че ли е нещо ново — чу Морита гласа на шефа. — Не знаеш ли какво са измислили пък сега?

— Нямам представа. Включват проводниците към китките ми.

— Може да е детектор на лъжата? — в гласа на шефа прозвуча тревога. — Само да не те демаскират.

— Е, сигурно няма, все някак ще издържа. Ако стане нужда, самохипнозата ще се включи автоматично. Не се тревожете, шефе... Момент... знаете ли, това е нещо друго. Не ми прилича на детектор на лъжата...

— Готово! — каза екзаминаторът.

Началникът на секретариата с напрежение се вслушваше и от време на време поглеждаше през прозореца, към постройките на завода. Внезапно в неговата приемателна апаратура се разнесе оглушителен трясък. Стори му се, че ще му се пукнат тъпанчетата. След това всичко утихна. Връзката с Морита се прекъсна.

— Издръжливост на електричен шок 608 — с безстрастен глас съобщи лекарят. — Дойде в съзнание много бързо — коефициент на идване в съзнание — 7. Прекрасни показатели. Изумително здрав организъм.

Морита прехапа устни от болка. Пронизваха го тръпки. Електрическият удар беше много силен. Погледна под око китките си, по които имаше следи от обгаряне. Сестрата внимателно пое ръката му и му направи инжекция. Болката постепенно утихваше. Мускулите се отпуснаха. Морита се почувствува по-добре.

— Преминахте прекрасно всички проверки — каза екзаминаторът. — Остава само да се подпише договорът и съгласието. Моля, подпишете, ето тук и тук.

Правейки усилие, Морита се приближи до масата и прегледа листовите. Виеше му се свят, пред очите му още се въртяха зелени и червени кръгове. Договорът между компанията за електрически прибори „Секай“ и временния работник този и този. Трудов договор с много раздели и подраздели, съгласно който той, временен работник, е задължен да изпълнява това и това...

— Говеда! — каза Морита с глас, който околните не можеха да чуят. — Не им стигат тези глупави хартийки и идиотски въпроси, а на всичко отгоре се гаврят...

— Дръж се приятелю — отговори шефът. — Това е едва началото, така да се каже цветчетата, а плодовете тепърва ще узреят...

Все още не овладял пръстите си, Морита взе писалката и се подписа.

* * *

Ето какво бе станало един месец преди тези събития. В специалното помещение на петдесет и първия етаж на фирмата за производство на електрически уреди „Интернационал“ се срещнаха двама души. Това помещение беше свързано направо от асансьора с кабинета на председателя на фирмата. Освен вратата, която водеше към асансьора, се намираше и друга, скрита врата. По този начин тук можеше да се влезе незабелязано от никого.

До бюрото седеше председателят на фирмата, срещу него — Морита. Председателят му показва снимка, направена от самолет.

— Погледнете тук, моля. Това е общият вид на завода на компанията „Секай“. В центъра има голяма сива сграда без прозорци. Построена е наскоро, преди три месеца. Води се под номер 7. Това е предприятие за продукция, чиято тайна се пази най-строго.

— И какво произвеждат там?

— Ако знаехме това, нямаше сега да седите срещу мен! — председателят повиши тон.

Морита се усмихна едва забележимо, което окончателно извади председателят от равновесие.

— С кого имам работа, с аса на промишленото разузнаване, както сам се наричате, или с тъпо магаре?! Той ме пита какво произвежда компанията „Секай“ в предприятието с тайна продукция! Да научите това сте длъжен вие!

— Смятам, че знаете как стои работата в компанията „Секай“ — каза Морита спокойно. — Целият производствен процес у тях се държи в най-строга тайна. Те са свършени конспиратори. С една дума — достойни противници на вашата фирма.

— Няма да държим сметка за парите — изръмжа председателят, като постепенно се успокои и извади чековата си книжка. — Можете да посочите каквато искате сума. И така, вашата задача е да изясните какво произвеждат в тайната сграда, която носи номер 7. Недейте се

церемони с тях, в такава работа всяко средство е добро. Впрочем не се налага да ви уча на това.

— Сумичката е добра, но е недостатъчна — каза Морита, като погледна под око чека. — Би било по-справедливо, ако я утроите, разбира се, в случай на успешно изпълнение на задачата. Освен това имам още едно условие. Бих искал да получа постоянна работа във вашата фирма. Знаете ли, дотук ми е дошло от този ежедневен риск. Много мои приятели, хора млади, пълни с енергия, никога вече няма да могат да разговарят с шефа на която и да било компания, както в момента разговарям с вас. Умряха, както се казва, станаха жертва на „нещастен случай по време на работа“.

Председателят изкриви устни и дълго мълча. След това кимна с глава.

— Е, какво, съгласен съм... Когато свършите тази задача, ще ви дадем някаква работа. А ако се случи нещо непредвидено и... бъдете... е-е-е... неспособен да работите, нашата фирма се задължава да ви изплаща пожизнено обезщетение.

Скритата врата се отвори и в стаята се появи началникът на секретариата, Шимура.

Като се поклонил на председателя и с леко кимване поздрави необичайния гост, каза:

— Искан да ви предупредя, Морита, че ще работите с мен, под мое пряко ръководство. Освен това — Шимура се усмихна — ще бъда, ако може така да се каже, вашата свръзка, ще поддържам връзката между вас и председателя.

— Така, така! — Морита се засмя. Очите му блеснаха предизвикателно. — Значи поемате ролята на надзирател... Не обичам, когато не ми се доверяват.

— Какво говорите, господа, не става дума за липса на доверие — председателят погледна двамата мъже със зле прикрита насмешка. — Заемете се с работата, Морита...

Компаниите „Интернационал“ и „Секай“ бяха двете най-могъщи фирми — производителки на електрически уреди. Случай доста рядък — обикновено най-мощна е една фирма. Но така се бяха стекли съдбите на двете фирми. Техните капитали и производствен капацитет бяха почти еднакви. Еднаква бе и подялбата на пазарите: продукцията на фирмата „Интернационал“, като се започне от малките

електрически крушки и се свърши с оборудването за атомните реактори, приличаше на продукцията на „Секай“ като две капки вода. Двете фирми се радваха на еднакво влияние в промишления и финансов свят. За открита война засега не ставаше дори и дума, фронтите линии бяха старателно прикрити. И въпреки всичко борбата се водеше, а нейна арена беше преди всичко продукцията на електротехнически новости.

— Най-важната задача сега е производството на усъвършенствувани електронни автомати. Ние правим всичко, което е възможно, но и нашият противник не щади сили поясни ръководителят на секретариата. — Смятам, че техният седми павилион прави проучвания точно в тази област.

— Ако съм ви разбрал добре, „Интернационал“ също прави подобни изследвания.

— Хм-м... в известен смисъл — началникът на секретариата се запъна, поглеждайки недоволено към Морита. — Накратко казано, продукцията на двете фирми е достигнала възможния за дадения етап връх на техническото съвършенство, конкурентното намаляване на цените също е стигнало до линията, която не можем да прекрачим. Настъпил е решителният момент, някой от нас трябва да направи скок и да излезе на първо място. Изходът е само един — да се хвърли на пазара нов продукт, като се изпревари противникът.

— Например?

— Е, да кажем универсален електронен робот. Такъв апарат, който ще прави абсолютно всичко. — Морита сви рамене.

— Това вероятно ще бъде скъпа играчка. Цената ѝ няма ли да уплаши купувача?

— Там е работата. Двете фирми полагат отчаяни старания, за да понижат колкото е възможно по-рано производствените разходи за такива автомати. Очевидно „Секай“ малко ни е изпреварила. Не са построили без причина седмия павилион, глух като затвор, в който дори мишка не може да проникне. Вероятно там се внедрява някакъв нов, евтин технологически процес.

Морита се замисли, поглаждайки крайчеца на носа си.

— Откъде ще започнем? — запита началникът на секретариата.

— Не бързайте толкова — каза Морита. — Бързането в такава работа може да донесе съвсем обратни резултати. Нали ще

действуваме в леговището на врага. Всичко трябва да се претегли и да се обмисли точно. Най-малкото препъване може да насочи нашите търсения по погрешна следа. В „Секай“ също не са идиоти, също притежават добър успех..., а тогава може да се простим с разрешаването на загадката!

* * *

Положението се оказа по-сложно, отколкото се смяташе. Пристигнаха в града, където се намираха предприятията на фирмата „Секай“ Морита и началникът на секретариата се натъкнаха на почти непреодолима преграда — фантастичен контрол. Информационният отдел на фирмата работеше с точността на автомат и със скоростта на светкавица. Целият град бе оплетен от мрежата на тайните агенти, които бяха на служба във фирмата.

Малкото провинциално градче, в което се намира мощна промишлена фирма, често е фактически само един придатък към нея. Така беше и тук. Градчето беше ленно владение на „Секай“: 90% от градския бюджет представляваха данъците от недвижимите имоти на фирмата; 70% от жителите на градчето, както и техните семейства бяха работници и чиновници на фирмата; останалите 30% представляваха търговците, които снабдяваха града със стоки. Фирмата „Секай“ финансираше построяването на пътищата и мрежата за снабдяването с газ, субсидираше местната полиция и пожарната команда и дори издържаше две-три хулигански банди. Само луд би се осмелил да се занимава с шпионаж в тази малка, но твърда като костелив орех държавица. Работниците във фирмата, заплатени добре, ценяха работното си място и нямаха никакво намерение да дават на когото и да било каквато и да било информация. За всички подозрителни лица, които се появяваха в магазините или на обществени места, веднага биваше информиран специалният отдел на фирмата.

Теренът, заеман от фирмата, беше много голям — няколко хиляди квадратни метра; павилион №7 се намираше в самия център, заобиколен от другите сгради. Около територията на фабриката се издигаше висока стена, наоколо нямаше нито едно дърво, нито едно

хълмче, откъдето да може да се хвърли поглед към владенията на „Секай“.

Морита и Шимура не бързаха с посещението на града. Чакаха. Най-после се представи удобен случай — към града бързаше керван от търговски коли, към който се включиха и те. Морита караше първата кола. В града наеха малка сграда и окачиха над нея рекламни балончета. В тези балончета бяха монтирани телевизионни камери с телеобективи, насочени към павилион №7. В един от техните четири фургона бе поставен добре маскиран телевизор. Морита и Шимура дежуряха поред пред неговия екран.

Надяваха се, че щастливият случай ще им позволи да видят каква суровина се доставя в павилиона. Това би могла да бъде първата крачка към разгадаването на тайната.

Но в продължение на четири дни в този строго охраняван, заграден с бодлива тел павилион влязоха едва пет души. Един от тях взе ръчна количка, плътно увита в брезент. Невъзможно бе човек дори да се сети какво съдържа количката.

— Я погледни — каза Морита, оглеждайки внимателно лентата на телерекординга, — този кадър е интересен. Вятърът е повдигнал един край от брезента... Какво може да е това?

— Отдели лентата, трябва да увеличим кадъра — каза Шимура.

Точно така направиха. Но увеличената снимка им изигра голям номер.

— Каква глупост! — извикаха двамата високо.

— Истинска свинщина — избоботи Шимура. — Да стърчим тук четири дни, само за да видим количка, натоварена с кофи...

— За какво са им толкова кофи? — започна да разсъждава Морита. — Слушай, може кофите да представляват съставна част от най-новите електронни автомати?

— Престани да дрънкаш глупости! — пресече го началникът. — Явно е, че в седмия павилион правят генерално чистене или нещо подобно...

— Сигурно, почистване! Мислиш, че тези чистници са приготвили по една кофа за всяка прашинка — иронизира го Морита. — Слушай, а може би тези кофи са от специален метал, устойчив на окисляване? Кофи, предназначени за химикал?...

Но кофите бяха от най-обикновените в света. С много труд успяха да научат това от местния търговец. Морита изгуби цели два часа за сърдечен разговор с него. В последно време той не можеше да се оплаче от конюнктурата. Кофите, които лежаха със стотици по магазините, изведнаж станали доходна стока. След като завършил строежът на седмия павилион, търсенето им значително се увеличило. Това беше всичко, което можа да се изясни. Немаше смисъл да се опитват да изтеглят дума от устата на работниците — те не разгласяваха тайните на фирмата. Очевидно компанията „Секай“ бе успяла да принуди своите служители да мълчат.

— Какво ще правим сега? — каза раздразнено началникът на секретариата. Търпението му вече се изчерпваше. — Да съобщим на председателя, че седмият павилион произвежда кофи?

— Не се нервирай... ще измислим нещо — Морита мислеше за нещо, хванал главата си с две ръце. — Изглежда, ще трябва да проникнем там. Друг път няма.

— Но как?! — в гласа на шефа звучеше огорчение. — Председателят беснее. Иска да има резултатите веднага. На теб ти е лесно — ти си волна птичка! Всички мълнии ще се стоварят върху мен.

— Съчувствувам ти...

Морита разглеждаше внимателно снимката на седмия павилион. Огромно сиво здание без прозорци, обградено с бодлива тел. Въоръжени пазачи пред входа. Като че ли самият му вид бе достатъчен, човек да се откаже да проникне в него.

И все пак информацията за седмия павилион се натрупваха постепенно. Наистина бяха мъгляви и приблизителни, а освен това нямаха пряка връзка с работата. Потвърди се само едно — всичко, което засягаше този павилион, бе обвито в строга тайна, достъп до която имаше само най-висшето ръководство на фирмата. По време на строителството на седмия павилион били донесени много непознати на никого устройства. На работа са взети хора само отвън. Сега те са почти в положение на затворници — задължени са да останат в стените на седмия павилион до момента, когато окончателно се завърши работата и новият продукт бъде пуснат на пазара.

Морита си блъскаше главата да разбере откъде фирмата черпи работна ръка за тайното производство. Какво значи „отвън“? Може би

тук се прехвърлят проверени работници от другите предприятия на фирмата, които се намират в други градове.

И ето един ден Шимура, зачервен от възбуда, потупа Морита по рамото.

— Мътиш, мътиш откъде се взема работната ръка. Дръж се да не паднеш, братко! Успях да измъкна едно-друго. Просто вземат хора от улицата! Представяш ли си?!

— Не ми се вярва много... В града никой нищо не знае за това...

— Защото не може да знае. Фирмата „Секай“ стои в сянка. С това се занимава една посредническа фирма. Сред младите, неженени съвсем самотни момчета се вербуват така наречените временни работници. Луксозни условия.

— Значи това е единствената възможност да се влезе в седмия павилион. Да се влезе там! — в очите на Морита светна весело пламъче.

— А как ще поддържаме връзка? — запита Шимура. — Всичко са обмислили хитро. Работниците живеят в почти затворнически условия. Неженените не се стремят много навън. Плаща им се добре, значи ще могат да издържат няколко месеца, докато стоката излезе на пазара. А дори и да се промъкне там шпионин с работническа престилка, нали няма да може да излезе да предаде информацията.

— Връзката е дреболия, ще измислим нещо — Морита прехапа устни. — Само едно ми се вижда подозрително. Защо приемат само ергени, които нямат близки роднини? Вероятно работата е много опасна...

* * *

— Ей сега ще вляза в седмия павилион — прошепна Морита. — Работниците от другите павилиони ме гледат някак странно...

— Завиждат — отвърна шефът. — Та нали работата в седмия павилион дава осигуровка за цял живот?

— Не прилича на завист. Точно обратното — с такъв поглед се изпраща мъртвец — в гласа на Морита звучеше подтиснатост.

— Не се разкисвай!

— Приближавам до павилиона. Върти се някакъв тип, подобен на бригадир. Аха, възнамерява да държи реч... Чуй го... — Морита отвори леко уста.

— Пред вас е експерименталният павилион, в който се правят изследвания върху новата продукция. Съдбата на нашата фирма зависи от тази стока. Предупреждавам, че работата там не е лека. Пълна изолация. Но всеки работник, който работи добре, получава ежедневно допълнителна премия. След като изтече срокът на договора, оттам хората ще излизат богати. Няма да им се наложи вече да работят, за да си осигурят късчето хляб.

— Чу ли? — попита Морита. — Щом ръководството обещава осигуровка за цял живот, значи работата не е чиста. Кажете на председателя, че искам удвояване на хонорара.

— Не говори глупости! — извика Шимура.

— Добре, добре, шегувам се!

— Вие, естествено, сте длъжни да пазите пълна тайна — продължаваше бригадирът, — да се подчинявате на всички препоръки на ръководството, да не нарушавате дисциплината и да се подчинявате безусловно на регламента...

— Вратата се отвори. Влизам... — сега гласът на Морита беше далечен и слаб. Явно Морита беше влязъл в зданието.

— Пристъпвам към работа.

В приемника на Шимура се чу пукане; в седмия павилион иззвъня звънец.

— Какъв е характерът на работата? — запита началникът на секретариата, овладявайки с труд възбудата си.

— Не зная. Намирам се в малко, квадратно, съвсем празно помещение. Сам съм. Две транспортни линии. Нищо повече. В тавана е монтирана фотоклетка. Навярно наблюдават работниците.

В приемниците на Шимура отново се чу трясък и пукане, след това приглушен глас, вероятно от високоговорителя във фирмата:

— Номера двадесет и втори, двадесет и трети, двадесет и четвърти и двадесет и пети! Днес ще пренасяте химикали от белия транспортър на червения. След късия звънец се пригответе, след втория — пристъпете към работа. Старайте се да не разливате разтвора...

Чуха се два звънца, най-напред къс, после дълъг. След това дойде шумът от транспортната лента. Шимура усили звука в

приемниците си. Изведнаж чу изумения вик на Морита:

— Кофите!

— Кофите?! — началникът на секретариата притисна микрофона до устата си. — Същите ли?

— Да. Същите, които видяхме на снимката. Появяват се на транспортъора една след друга...

— Какво има в тях?

— Не зная... Някаква течност, прозрачна като вода. Без миризма... Ще се постарая да намеря подходящ момент и да взема проба.

— Двадесет и четвърти! — разнесе се глас от мегафона. — Не зяпай! По-внимателно, защото разливаш разтвора.

— Засега прекъсвам връзката — прошепна тревожно Морита. — Ще се свържа по-късно с теб.

* * *

— Ало! Ало!...

Гласът звучеше в самото му ухо. Морита потърка очи и погледна към фосфорисциращите стрелки на висящия часовник. Показваха два часа през нощта. В новата му спалня беше задушно.

— Научи ли що за разтвор имаше в кофите? — каза гласът на шефа.

— Не, досега не успях да изясня нищо. Нямам свободна минута. Превърнах се в ходещ хронометър. Не ни позволяват дори да си отдъхнем... Е, лека нощ...

На Морита, несвикнал с работа и уморен от нея, много му се спеше.

— Каква „лека нощ“!? — в гласа на началника на секретариата прозвуча раздражение. — Аз стоя тук като на тръни. Минаваха вече две седмици! Какво прави през всичкото това време? Нищо ли не разбра?

— Нищо — Морита се обърна на другата страна. — Вече съобщих, че работим като затворници, по един в килия. Всеки работник има отделно помещение. Няма контакт с другите. Производственият процес е раздробен на стотици малки операции.

Трудно е да разбереш и дори да се досетиш какво се получава като краен ефект.

— Това, естествено, е добре измислено! — цъкна Шимура. — Но то затруднява още повече задачата ни. Ще продължиш ли да си играеш с тези кофи, или има надежда да ти дадат някаква друга работа?

— Утре пристъпвам към нова работа. Повишиха ме... — Морита се прозя шумно; тази прозявка прогърмя в ушите на Шимура като рев на лъв. — Всичко върви нормално, само че не бива да се ускоряват събитията. Е, прощавай... Умирам за сън.

— Слушай!...

— Вървете по дяволите! Искаш да не издържа ли? Няколко работници, които дойдоха тук с мен, вече са в психиатрията. Разбра ли? Тук сънят е единствената почивка.

Рано сутринта Шимура, целият превърнал се в слух, беше пред апарата.

— Номер двадесет и четвърти! — стигна до него гласът от мегафона. — От днес пристъпваш към нова работа.

Началникът на секретариата се опитваше да си представи Морита, застанал нащрек в едно от помещенията на седмия павилион. През тези две седмици момъкът явно беше много уморен. Сега не се опитваше сам да търси връзка. Всеки път Шимура трябваше дълго да го вика.

— Твоята задача ще бъде — продължаваше гласът от мегафона — да проверяваш детайла, който се движи по десния улей, и ако върху него няма белег, ще го преместиш в левия улей.

Разнесе се звън, забръмчаха мотори.

— Морита — раздразнено извика шефът. — Що за детайл е това?!

— Не зная... Някакви топчета...

— Топчета?!

— Да, бели, пластмасови... Приличат на топки за тенис на маса... А, да, това са истински топки за пинг-понг...

Шимура не знаеше какво да мисли. Какво значи това по дяволите Най-напред кофи, сега топки за пинг-понг...

— Слушай, Морита, не ме ли премяташ? За какво са им топки.

Отговор нямаше.

* * *

След изтичане на седмицата Морита отново получи повишение. Сегашната му задача поне в известна степен приличаше на истинска работа. Седеше пред табло с огромен брой копчета. При сигнал от звънеца и мигане на лампата натискаше нужното копче. Явно беше станал нещо като диспечер и ръководеше работата на транспортъорите. Обаче пак не беше успял да разбере какво се произвежда в седмия павилион.

— Днес чух нещо ново — каза веднаж той със странно безцветен, лишен от всякакви емоции глас. — Минавах край едно от помещенията, струва ми се, че там се намира експерименталната лаборатория... Зад вратата се казваше: „бързина на реакцията, степен на добросъвестността...“

— „Степен на добросъвестността...“ Интересно... Не можа ли поне с едно око да надзърнеш в това помещение?

— Не дрънкай глупости! Как бих се осмелил... — гласът на Морита стана остър. — Та нали фирмата за електрически прибори е моя...

— Морита, какво става с тебе? — извика Шимура ужасен.

Последните думи на Морита прозвучаха някак особено. Или е някакво извъртане, конспирация или... момъкът е мръднал, неможейки да издържи непосилните за него условия. След дълга, мъчителна пауза отново прозвуча несигурният глас на Морита.

— Да... аз... естествено — отново настъпи пауза. След това заговори с обикновения си глас, сякаш беше се отърсил от вцепенението: — Как е председателят? Ядосва ли се?

— Не, напоследък даже стана любезен. Съвсем престана да кълне. Това, да си кажа правото, много ме тревожи — оплака се Шимура. — Като че ли сам ни успокоява: бавно бързайте. А в гласа му — ирония. Може вече съвсем да ни е отписал, как мислиш?

— Всичко ще се уреди — каза бавно Морита. — Непрекъснато напредвам. Още две стъпала нагоре по стълбицата на кариерата и ще открия тайната, ще имам достъп до готовата продукция. Неотдавна в дъното открих техния склад.

* * *

Скоро след това Морита бе преместен на друга работа. Сега трябваше да вдига някакъв кран. След това получи още по-сложна работа. Шимура чувствуваше, че силите на Морита са на изчерпване. Вече изобщо не правеше опити да се свърже с него, а когато шефът го повикаше, дълго не отговаряше. Явно работата беше изтощителна. Транспортър, табло — това дори в нормални условия отнема много сили. А тук действа още и пълната изолация — откъсването от външния свят. От петимата работници, които бяха приети с Морита, трима вече бяха прибрани. Хората не издържаха нервното напрежение. Морита най-вероятно също беше на границата на нервното изтощение. Шимура много се тревожеше, но с нищо не можеше да му помогне.

Изминаха още десет дни на гробно мълчание. Началникът ден и нощ стоеше пред апарата, дори спеше с наушници. Най-накрая дочака — чу напрегнатия, развълнуван глас на Морита:

— Утре... утре ще ме повишат. Ще стана началник отдел...

— Началник отдел? — Шимура избърса потта от челото си. Най-после настъпи решителният момент.

— Да... Тук устройха хубав цирк. Сам разбираш, момчетата се бяха изчерпали напълно... Ръководството реши да ни даде почивен ден и да уреди забава. Измисли дори девиз: „Всеки прави каквото иска.“ Бригадирът излезе напред и каза, че разбира нашето състояние и нашия оправдан яд към него. Така че днес, казва, можете да стоварите своя гняв — приближавайте се до мен и ме бийте... Не го бих, ръката ми не се повдигна. Та нали и той е човек и е уморен не по-малко от нас. Но другите го биха. Здравата си отнесе... Оказа се, че това било клопка. Всички ги прибраха някъде. Останах само аз. Назначиха ме началник отдел...

— Сега ще можеш ли да видиш новия продукт?

— Може би... — гласът звучеше глухо и постепенно замираще. Изглежда, Морита трудно си поемаше дъх. — Утре... по време на обедната почивка...

На следващия ден Шимура не можеше да си намери място. Обхващаше го треска. Всеки миг поглеждаше часовника си. Чуваше тракане в приемника, някакви странични сигнали и шумове. Най-после

прозвуча звънецът, който оповестяваше обедната почивка. Морита мълчеше. Началникът на секретариата не издържа напрежението и започна да вика:

— Морита, защо мълчиш?

— Ти ли си... Слушам... — Морита с мъка превърташе езика си — Знаеш ли, новата работа е много трудна. Страшно съм уморен...

— Какво правиш там? Бягай до склада и виж тези проклети нови произведения! — От нетърпение Шимура подскачаше на стола. — Морита, чуваш ли ме? Казвам ти, бързай към склада!

Изглежда, Морита стана и тръгна за някъде. В слушалките се чуваха тежките му стъпки.

— Върви, върви, върви! Към склада с новите продукти! Върви, върви, Морита! — Шимура повтаряше едни и същи думи като хипнотизатор, който иска да втълпи мисълта си на болния.

— Аз съм... пред склада... — гласът на Морита звучеше глухо, като че ли едва се процеждаше през зъбите му. — Вратата не е заключена...

— Е, отвори я, по-бързо! — Шимура преглътна слюнката си и изтри запотените си ръце в панталона. — Надникни вътре!

— Не... не мога — в гласа на Морита се чувствуваше страх. — Не мога... Нямам кураж... Нали съм... съм... чиновник на фирмата „Секай“...

— Тъпак! Глупав тъпак! В такъв момент ли трябва да ти пълня главата! — началникът на секретариата крещеше така, че на самия него му звънна в ушите. — Полудял ли си?! Е, Морита! Мили, овладей се, спомни си кой си ти! Ти се агент, промишлен шпионин, който е подписал договор с фирмата „Интернационал“! Разбра ли?! Отвори тогава по-бързо вратата!

Изтекоха близо две минути. Чу се скърцане на отваряща се врата. Долавяше се свистящото дишане на Морита.

— Е, какво има? Разбра ли що за изделия са това? — началникът на секретариата целият се беше превърнал в слух.

— Разбрах! — отговори най-сетне Морита. Нито разстоянието, нито смущенията можеха да заглушат страшното изумление в гласа на Морита. — Да, сега разбрах какъв продукт са произвеждали в седмия павилион...

Прозвуча острият звук на звънеца. Обедната почивка беше свършила, Морита млъкна. Скръцна затваряна врата. Чуха се стъпки.

— Морита, Морита! Излезе ли вече? — крещеше побеснял началникът. — Къде се дяна? Къде си? В своя кабинет? Идиот нещастен, ти нищо не ми обясни... Морита, отговори, заповядвам ти!

Морита не отговаряше. Връзката се прекъсна.

* * *

— Уважаеми господа! Покорно молим да ни извините за толкова дългото очакване! — прозвуча в залата. Гласът на младата дикторка беше много мелодичен. — Ще ви представим нашата новост — новия продукт на фирмата за електрически прибори „Секай“...

Екнаха фанфари. Председателят на фирмата „Секай“ се изкачи на трибуната. В очите му светеха победоносни пламъчета, цялата му фигура беше въплъщение на величието и триумфа на победителя. През залата на елегантния хотел премина шепот, разносоха се ръкопляскания, отначало слаби, след това сърдечни и накрая подобни на гръм, заглушаващ всички останали звуци. Между присъстващите беше и председателят на фирмата „Интернационал“. Зад гърба му се появяваше бледа сянка — съкрушеният от нещастieto, подтиснат началник на секретариата. Председателят на фирмата „Секай“ дръпна шнура, завесата, която закриваше редицата кутии с еднакви размери, се отвори. Публиката замря.

— Господа! — прозвуча дълбокият глас на дикторката. Това е новият модел на нашата фирма. Пред вас са хомороботи, серия „ГР-I“. След дългогодишни експерименти, в резултат на упорита работа фирмата „Секай“ внедри съвсем нов метод и технология на производството и създаде тези прекрасни човекоавтомати. Могат да се използват във всяка област. Хомороботите работят с точността и деловитостта на машините и с истинска човешка фантазия. Разходите за поддържането на тяхната енергия представляват една трета от разходите, необходими за функционирането на познатите ви вече канцеларски работи... Моля също така да обърнете внимание върху приятната външност на тези момчета...

В отворените кутии седяха млади хора, добре, дори елегантно облечени, с красиви, но нищо неизразяващи лица. На гърдите им блестеше търговският етикет на фирмата „Секай“. Звънна звънец. Младежите се изправиха, изскочиха от кутиите, хвърлиха се към пишещите и сметачните машини. Затракаха клавишите. Хомороботите работеха с бързината на мълнии. Залата се разтреса от аплодисменти.

Началникът на секретариата Шимура, прегърбен, с глава, влязла в раменете, се приближи до председателя на фирмата „Интернационал“.

— Господин председателю, — започна той, заеквайки. — Аз... аз... даже не зная какво да кажа. Моля, повярвайте ми, преживявам тежко всичко, което се случи. Сигурно ще е трудно да се оправдая... но... но кой би могъл да помисли! Аз..., естествено, се сещах, че в седмия павилион се произвежда нещо много оригинално и интересно... Но нищо подобно дори не ми е минало през ума.

Председателят изпръхтя с отвращение.

— Не се тревожете, Шимура — каза той с леден тон. — Противникът ни изпревари, но само с една крачка. Само след някакъв си месец нашата фирма ще произведе точно същата стока.

— Как така?! — заекна Шимура. — Това... това истина ли е? Но как така... Аз нищо не зная!... Никой не ми е съобщил...

Председателят на фирмата „Интернационал“, без да отговори нито дума, се отправи към един от хомороботите. Поглеждайки новия модел на фирмата „Секай“, началникът на секретариата облещи очи. Обля го ледена пот.

Пред електронносметачната машина седеше Морита и работеше с изумителна бързина. На гърба му имаше табелка с надпис: „Продаден“.

— Да, това е Морита — като че ли мимоходом каза председателят на фирмата „Интернационал“. — Асът на промишления шпионаж направи чудесна кариера, нали? Според мен трябва да бъде доволен. Обикновено шпионите свършват значително по-зле. А аз съдържах думата си. Купих го и по този начин му осигурих работа за цял живот...

— Купихте го? — началникът на секретариата ту пребледняваше, ту го заливаше червенина. — Сам ли ще се ползвате от него, господин председателю?

— Да, възнамерявам да го направя началник на нашия секретариат...

— А... а с мен какво ще стане? — Шимура се подпря на стената. Струваше му се, че сънува кошмарен сън. — Понижавате ли ме? Или ще ме изпратите в провинцията за неизпълнение на задача?

— Понижение? Заточение? Е, какво говорите, мили мой! Просто ви уволняваме — председателят бащински потупа по рамото бившия Морита, а понастоящем хоморобот от серията „ГР-І“. — Това момче като че ли ще е по-полезно. Във всеки случай няма да продава нас и нашите интереси за пари като вас.

— Господин председателю! Как можете... — Шимура позеленя. — Кълна ви се, че никога...

— Не се кълнете, скъпи мой! Не прибавяйте към греховете си и клетвопрестъпничество! Зная, че работехте за двама господари — за нас и за нашите конкуренти. Допускам също, че и Морита се е озовал в седмия павилион не случайно. Управата на фирмата „Секай“ е била предупредена — не без ваша помощ. Казано по-ясно, вие сте си подготвили терен за отстъпление — в случай че задачата не бъде изпълнена, вие имахте намерение да се прехвърлите в лагера на противника, а в случай на успех се готвехте да пожънете лаври във фирмата „Интернационал“. Но вие не знаехте нищо за хомороботите и сте се престарали. Ако трябва да кажа истината, отдавна ви подозирах в двуличието. Затова именно ви изпратих с Морита, за да бъдете колкото е възможно по-далеч от тайните на нашата фирма. Така бяхме по-спокойни.

Председателят се обърна към треперещия, зелен като незряла ябълка Шимура и го измери с поглед на погнуса.

— Свободен сте! — каза му той с тънка усмивчица. — Можете да вървите където ви видят очите. Впрочем, ако искате, можете да се подложите на проверка. Ако е успешна, ще ви изпратим в нашия таен павилион... Макар че се съмнявам дали от такъв глупак ще може да се получи добър хоморобот...

Публикувано в списане „Наука и техника“, брой 28-30/1978 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.